

Előfizetési díj:

Egészévre 4 ft., Félévre
2 ft., Negyedévre 1 ft.

Hirdetmények:

3 hasábos petitsor egyszer
9 kr., többszöri hirtetésnél 7 kr. Bélyegdíj
30 kr.

Nyiltér petitsora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmertelen leveleket
csak ismert kezektől fo-
gadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zalaegerszegi ügyvédi kamara“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

A tavasz árnyoldala.

A költők sokféleképpen megénekelték az esztendő legregényesebb időszakát, a tavaszt, s az ahhoz fűződő platonikus szívhelyzeteket. És nincs is ember, aki örömmel ne üdvözléne ezt a minden jót és szépet ígérő időszakot, már csak azért is, hogy barátságosan elődét, a készletet fogyasztó, de semmit sem produkáló telet kiszorította sivar uralmából. Abban meg minden ember föltétlenül egyetért, hogy költői szépségekben nincs is a tavaszhoz fogható évszak. Testünk, lelkünk örvend az anyatermészet megújulásának; mohón szívjuk be az üdítően enyhe, napsugaras levegőt; örömittasan szemléljük a virágzó díszökben ékeskedő gyümölcsfákat; jól eső reménnyel tekintünk szét az egyenletesen kikelt, jókarban díszlő vetések között; előleges jó kedvre hangol bennünket a dűsan fakadó venyige. Még a fiúknak is kijut a természet ezen olesón mulattató mutatványaiából és művészetéből — a márdal kedves zenéje.

Mindez igen szép, jó és igaz, tehát esztetikai értéke fölül nem is támadhat sem kétség, sem interpelláció; csak hogy ósregi időktől fogva meg vagyunk irva, hogy: „Nemcsak kenyérről él az ember!“ Jelen esetben realizált értelmét óhajjuk hangsúlyozni e biblikus mondásnak.

A költőre nézve több oknál fogva előnyös lehet a tavasz dicsőítése, dalában gyönyörködnek mások is; terem az számára babért is, honoráriumot is. Az emberiség is lelki örömet érez a szép tavasz sugárzó pompája fölött. A szegény földművesnek is jól esik a remény biztató hízlegése, a mit a tavasz zöld színében lát. Oh! — hiszen van-e halandó, akinek a remény ne hitegetne egy vagy más szép ígéret kecségetető ábrándjaival? — mert a remény alig ér többet egy röpke ábránd csalékony és mégis biztató esélyénél. — De viszont, van-e halandó, kit a „csalévak remény“ valaha cserben nem hagyott?

„Zalamegye“ tárcája.

A végrendelet.

— Költői rajz. —

Írta: Brankovics György.

I.

Mozárt estélyen valék egyszer. Egy rajongó zeneköltő a nagy művész életrajzát olvasta fel s néhány szimfoniáját mutatta be. Az estély épen oly érdekes s épen olyan unalmas volt, mint a többi estélyek s hangversenyek. A sűrű padsorokban ülő közönség műértő arccal hallgatta végig mind a kettőt, de tapsaiból s éljenezéseiből kiérthette mindenki, hogy inkább örül a hangverseny után következő közcsoportnak, mint az azt megelőző műelőzetnek.

A zongora hurjainak zengését csakhamar a kések és a villák zörgése váltotta fel s a pálmákkal és déli növényekkel díszített terem hosszú asztalai körül ülő társaság minden tagja vagy a tányérba szögezte szemét, vagy a pohárba nyomult az orrával.

„Szép szomszédom“ épen nem vala szép, a szentírás ama szavaihoz: „A te beszéded legyen: igen, igen és nem, nem“ nagyon is szigorúan ragaszkodott. Miután minden elmésségemet kimerítettem s a társalgás fonatát mégsem sikerült felfedeznem, a levegőt kezdtem bámulni s tekintetem a csillár arabeszk szerű ágain futott fel egész a tetőig s ott? . . .

Mi az, a csillár aranyos koronája körül? Mintha valami mozogna. Mintha valami rózsaszínű fátói huzdnék az ablaktól a terem közepe felé s a fátolon túl mintha a hajnalpir ragyogását látnám! Oh most már világosan látom, egy uszályos asztalruha s a ruhából egy gyönyörű, egy kedves nő arc mosolyog édesen alá. A légies alak könnyed rüppenéssel ott terem a csilláron, ráül a karjára, uszályával szemérmesen eltedi lábcskáját s mintha régi ismerőse volnék, bizal-

A böleselők — vigasztalásul — bebizonyították, mikép igazi emberi érzés, fogékony és részvételtjes lélek nem is képződhetik a közjóra hasznossá, az emberiségre üdvös hatásúvá a nélkül, hogy hiúsult remények ne okoztak volna fájdalmas csalódásokat lelkének. S hogy az öröm magában véve nem is öröm, hogyha nem előzte meg néhány csalódás, vagy leverő kiábrándulás.

A könnyen kinálkozó öröm nem is valódi öröm, azaz nem szerez annyi megnyugvást, annyi lelki kéjt, mint a megvizsgált fájdalom. A krisztusi nyolc boldogság is e felfogás mellett bizonyít; boldogoknak nevezvén az éhezőket, szomjazókat, üldözötteket s azokat, a kik sírnak, mert ők megvizsgáltatnak. E szerint más öröm nem is létezik, mint a megvizsgált fájdalom. — A nagy és divatos böleselő, Schoppenhauer, szerint nem is lehet a tények és dolgok valódiságát alaposan és végérvényesen megismerni, csakis azt, hogy milyeneknek tűnnek fel egyik vagy másik embernek: milyeneknek képzelik azokat a sok különféle gondolkozásmód és szubjektív felfogás.

Ez a pesszimizmus lehangol bennünket, kétségbe ejti a tudóst, keservessé teszi az életküzdőket, kétes becűsíti az ember földi hivatását; és sürgeti, hogy mielőbb szabaduljon a hiú törekvések kinjaitól.

Pedig ha lelkünk mélyére tekintünk, alighanem igazat adunk annak a hirhedt filozófusnak, a kivel szemben a Kant vigasztaló bölesészeté nagyon sokszor kénytelen meghátrálni. — Egy példa: Kellemes májusi napra virradunk. A napsugár bearanyoz és felvidít embert, állatot, mezőt — miudent. A földművelő nagyon szükségnek véleményez egy kis jótékony májusi esőt, a mit arannyal mér össze. A gazdag városi lakos a verőfényes idő kellemét magasztalja, s délutánra szórakoztató kirándulást tervez. Délután hirtelen beborul, majd esni kezd, és esik, esik, csendesesen, áldásthózzalag a májusi aranyeső. A földműves igaz, benső örömmel üdvözlö a rég várt esőt, a zöldbe vágyó városi ember

masan int felém és üdvözlése — kimondhatatlan kéjjel árasztja el szívemet. De hát Istenem, a társaság közül csak én látom őt egyedül? Körültekintek — s meggyőződöm, hogy eddig senki sem vette észre. Egy műkedvelő hölgy közkívánatra, érzellemmel s lelkesedéssel éneklé szép magya dalainkat s a társaság? . . . Hogyan? Az előbbi társaság ez? Mindonki felugrál, tapsol, éljenez, örül, az énekesnőt üdvözlö, kacag s élcel, szomszédóm poharamhoz kocintja poharát, jóízűt nevet arcom bámuló kifejezésén, szeméi fénylennek, fogai valóságos gyöngyök, ajkai, tekintete, a midőn pajkosan hátra veti fejét, a szó szoros értelmében fejembe kergetik a vért. Ilyen szép nőt még nem is láttam, szenvedélyesen ajkaimhoz szorítom hóféhér kezét és . . . a többiekkel együtt örjögve járom a csárdást. Az én hölgyem valóságos tündér, egy egész boldogságot viszek a hegedű varázs hangjai mellett a karjaim közt; szellem, szépség és üdv minden körültem.

Vajjon mi idézte elő e változást? Talán a csilláron ülő tündér? Ah, örömben egészen megfeledkeztem róla!

II.

Az íróasztalom mellett ültem máskor. Tiszta papiros feküdt előttem s néhány sor írás feketélt rajta. Egy elbeszélés kezdete vala — melynek vázlatát már rég kidolgoztam fejemben. Ablakom nyitva volt, az akácfa pazonon lehelte illatát otthonos szobámba s fejem fölött szerelmes kanári pár csicseregett kedvesen. A ragyogó nap fényes sugárszalagokat rajzolt a kert talajára s a lombok részén át a Duna csendes tükrének kék színe mosolyga felém. Az ifju nyár, az üde lég szárnyakat kölcsönöztek gondolataimnak; tollam nyilsebességgel haladt a papiros sima felületén; elbeszélésem alakjai bizalmasan vettek körül s a legkedélyesebben társalogtak egymással. Egyszerre olyan érzelem fogott el, mintha nem tudnám kellő gyorsasággal leírni azt, a mit valaki lágy hangon sug a fülembé. Izgatottan tekintek körül s ime ott . . . a kandalló párkányon, ott ül ismét az

pedig szidja, mert az ő mai multságát elrontotta ez a pocsék eső stb.

Igy fakadhat egy tőről igen sokszor áldás és átok egyszerre.

Ideje azonban, hogy tárgyunkra visszatérjünk. — A szép tavasz tehát csak érdekből nevezhető szépnak. Ha jól szemébe nézünk, voltaképpen a legsiralmasabb időszak ez. Nem lehet igazságosabb a kisebbség ítélete ezuttal sem, elannyira, hogy appellálnunk kell a tekintélyesebb és több gyakorlati tapasztalattal rendelkező többséghez.

Jaj! — bocsánat, tisztelt poétája a lyrának, hogy jaj-szóval kezdek a „fölséges“ tavaszról érdeme szerint beszélni! — nincs ennél kegyetlenebb szaka az évnak. Bár sivarabb, zordonabb a tél, de a nagy közönségre, a társadalom majoritására nézve sokkal kedvezőbb.

Főntebb kimondottuk, hogy a tél nem produkál semmit. Igaz. De hát a tavasz, ugyan mennyivel tud többet nyújtani a szegény földművesnek? — Sóskaival csak nem táplálkozhatik kizárólagosan!

Télen ellenben még tart a megtakarított készlet; akkor még nem kell szükölködni; így tavasz végével pedig már alig akad más, mint egy kis morzsája a mult őszszel begyűjtött készletnek. A morzsalékból pedig nem igen lehet jóllakni. Pénzt teremteni csak ritkán akad mód és eszköz, kivált annak, akinek ugy is elég a maga dolga. Az adógarast, esetleg a kamatokat mindamellett meg kell fizetni. Házi szükségletek merülnek fel lépten-nyomon; pótolgatni, javítgatni, szerezni azt, ami okvetetlen szükséges, ez mind kiadást von maga után.

És a bevétel?

Ismeretes lehet mindenki előtt, hogy miféle bevételei lehetnek a gazdának tavasszal. Elenyésző csekély az, ami hasznot a „fölséges tavasz“ hajt. A kiadás pedig el nem maradhat; fogyasztani kénytelen mindenki, ha csak nem akar éhen veszni.

Fogyasztani? — De mit?

a titokzatos lény, a kít a Mozárt estélyen a csilláron láttam először. Ábrándos szeméi mintha benső világába tekintenének, mitem törődnek a környezettel; parányi kezei a nap heve által mozgásba hozott porszemecskékel labdáznak s észre sem veszi, mily vágyó szemekkel nézem kedves alakját, sőt még arról sem veszt tudomást, hogy az ablaktáblákat beteszem s csendesesen felsemelkedve lábujhegyen az ajtóhoz lopódom és bezárom.

Ah, mégis, a zárban forduló kulcszörgésre felemelte szeméit s csodálkozva, de egyszersmind kárörvendve tekint reám.

„Nos, uram?“ kérdi, kezeit mellén keresztbe téve, a legkönyösebb és elfogulatlanabb hangon.

„Kedves nagysád!“ kezdém nem minden zavar nélkül, „ma másodszor van önhez csodálatos módon szerencsém s miután — névjegyem az ajtón lévén kiragasztva — ön bizonyára tudni fogja, ki vagyok, megbocsát, ha a kíváncsiság engem is gyötör s tudni szeretném . . .“

„Soha se kérdezzél, ki vagyok, honnan jövök s kítől származom!“ mondá közbekiáltva s az ujjával tréfásan megtenyegetve.

„Ah, vagy úgy! Ismerjük Lohengrin meséjét? Nem adok rá semmit. A szép lovag akkor is elhagyta volna valószínűleg Elzát, ha egyáltalában nem kérdezősködi.“

„Aggodalmak szülője a — kutatás“ folytatá egy kissé komolyan.

„Nincs bennem félsz! Lehet, hogy illetlen dolog azon hölgygel szemben, ki egy szegény írótkégyes volt szerény szobájában meglátogatni, a vizsgálóbíró szerepét játszani, de megjelenése s eltűnése multkor oly sajátságos, oly rejtélyes; egész lénye oly légies, hogy . . .“

Minden áron s talán még akkor is tudni akarod, ki vagyok ha tudtadra adom, hogy az esetben többé nem látsz?!“

„A mint látod, még személyes szabadságod ellen is merényletet követtem el.“

Boldog az a mezei gazda, aki erre a fatális kérdésre azzal vághat vissza, hogy hiszen van még egy kis fölösleg, amit bevisz a piacra, s amivel csak azért várt, hogy az ára emelkedjék; vagy pedig hogy behajtja azt a másodfű csikót, borjút s egyéb efféle könnyebben nélkülözhető javát a vásárra, s lesz pénz, lesz mit fogyasztani, lesz mivel fizetni.

Még az is könnyebben kiheveri a bajt, aki tavaszi vetőmagját már a földbe szórta. Isten kezére bízván annak jövő sorsát; elvetette a szükségrendő életet, de most aztán vége a kenyérnek — újig. — Kölesön után kell nézni. Tehermentes birtokára kap a pénzintézetektől annyit, hogy újig elédegel belőle. Amit kamatokban fizet, azt a mi népiünk meg tudja takarítani egyéb címen.

Hanem bezzeg! akit sorsa arra kárhoztott, hogy vetőmagját is megegye, hitelképessége is gyengébb lábón áll, az kétségbeesítő helyzeténél fogva többnyire képes minden kínálkozó menedékhez rimánkodva közelíteni. S ha ő nem közeledik, majd közeledik az uszora százkörmű réme. — Koldulni csak nem mehet épkezláb ember! Gyöngébb, vagy csak közepszerű termés után következő tavaszi időben az uszorasok bőven zsákmányolhatnak.

Ezek áldozatainak, a tavasz költői szépségei mellett is megszorult polgártársainknak érdekében irvák e sorok.

Hát mi módon segíthet magán a megszorult gazda?

Sokféleképen. Hiszen a szükség olyan kész-séges tanácsadó. Osztoztatja a bölcs tanácsokat, csak hogy legtöbbször nincs benne köszönet, mert még időt sem igen enged az érettebb megfontolásra.

Leggyakoribb az a menekvés mód, mert legkönnyebben és leggyakrabban kínálkozik, hogy vérszopó uszorasok tolják fel „segítségöket.” — A szegény megszorult gazda, ha még hozzá tapasztalatlan is, könnyen lépze meg, és kész a jövő évre szóló nyomorúság alapja is, minthogy az uszorasokat fölemészti azt a készletet, amely az ideai termésből, mint fölösleg, a jövő újig elég leendett.

Tudunk rá példát, hogy ama „jölleki” emberbarátok a tavaszi vetőre kölesön adott szemes jószágért ugyanannyit, sőt kétannyit követeltek kamat fejében. És még milyen a különbség a két minőség között! — Ocsuért, dohos, szemetes gabonáért nem áll tiszta magot követelni a lelketlen! S a szegény ember még meg is köszöni ezt s örül, hogy más nem tud a dologról, mert az szégyen volna.

Nincs különben a pénz kölesönökkel sem. És nem volna mód ezeken a furcsa állapotokon segíteni?

Dehogy nincs. Sőt nemcsak egy. Cikkünk végén csakis arra kívánjuk felhívni a megszorult polgártársunkat, hogy ha a tavaszi szükség a kölesönzés sikos talajára üldözte őt: ne bocsátkozzék alkuba senkivel mindaddig,

„Nos tehát, balga te, tudj meg, hogy réam nézve nem létezik sem zár, sem bilincs, sem parancs, sem könyörgés, mert én — a Hangulat vagyok!”

A „Hangulat”
E szó villámcsapásként hatott rám. Abban a pillanatban tisztában valék helyzetemmel s tudtam, hogy védangyalomat, nem, istennőmet, a ki nélkül üres és színtelen az élet, hatástalan a művészet, kiüztem szentélyemből. Itt nincs remény bocsánatra. Összeroskadtam az óvad sulya alatt

Ó megmozdult.
„Oh kegyes istennő!” rebeğim összetett kezekkel, „hallgass meg, mielőtt elhagysz. Nem magamért, hanem a felebaráti szeretet s a tudvány nevében esengem, mond meg, létezik-e a föld kerekességén valami, a mivel téged vissza lehet esengen.

„Nem létezik semmi!” válaszolá ő ridegen. „Nem tagadom, hogy a leányka ígész mosolya, a lelkesedő ifjú szemének villama, a templom karénekének visszhangja, a bokrok lakóinak suttogása, a nap előtt haladó rózsaszínű hajnali felhő, a középkor mohos, folyondáros erkélyei, a harangok összhangja, a szabadság magasán lengő zászlója, a habzó, sziporkázó pezsgőpohár, a csatadal s a gyászinduló, a szép nő hajába tűzött rózsza, az árva kakukcszó s a lombokat gyöngéden ringató szellő: nagyon kellemesen hatnak réam, de ne hidd, hogy mindezek s ezer egyéb dolgok csalhatatlan büszserek, a melyeknek engedelmeskednem kellene. Én akkor jövök, a midőn kedvem telik és akkor távozom, a midőn nekem tetszik. És most, Isten veled! Kutass utánam, ha tetszik, avagy tanulj meg nélkülözni!”
Az ablak feltárult magától, ő — ellebegett!

III.

Három évig vágyódtam utána; három évig kerestem nyomát — eredménytelenül. Műveim töredékek valának, a valódi szenvedély hangját nem bírtam többé eltalálni, a lelkesedés üres hordóként kongott hőseimből. Száz tervet, száz mesét szőttem s ugyanannyit

amig okosabb emberek tanácsát ki nem kérte: lelkész, tanító, jegyző, tapasztaltabb öreg polgártársai bizonyára a legjobbat fogják tanácsolni.

Ami a hitelszövetkezetekre, községi takarékmagtárakra, gabona-depókra stb. vonatkozó társadalmi és gazdasági véleményeket, replikákat és duplikákat illeti, azokról annyit írtak és beszéltek már, hogy szinte agyon vannak beszélve — legalább egyidőre bizonyosan. Az egyes községekben pedig hiányzik a kezdeményező szellem.

Azért mi ezáltal csupán a főntebb hangsúlyozott jóakarató figyelmztetésre szorítkoztunk.

Alispáni jelentés

a megyei törvényhatóság május 5-iki közgyűlésére.

Méltóságos Főispán Úr!

Mélyen tisztelt Közgyűlés!

A törvény által tisztemül szabott kötelezettségemhez képest a törvényhatóság állapotáról és a közigazgatási hivatalos ügyvitel körében tett intézkedésekről szóló jelentésem, mely a múlt évi szeptember hó 1-től ezen évi március hó végéig terjedő időszakot foglalja magában, kedvetkezőkben van szerencsém tisztelettel előterjeszteni:

A közegészségi állapot a lefolyt 7 havi időszak első 3 hónapjában általában kielégítő, sőt októberben teljesen kedvező volt; szeptember és november hónapokban a lendvai, pacsai és csáktornyai járásokban szaporodott ugyan némileg a megbetegedések száma, de a különböző körnemek legnagyobb részben szelíd lefolyásuk lévén, a halálozási arány nem emelkedett; decemberben a légzőszervek hurutos lobos bántalmái már mindenütt nagyobb számban észleltek. E hónap második felétől a közegészségi állapot, tekintettel a megbetegedések nagy számára, különösen a felnőttek közt általában kedvezőtlen volt, mert az ezen évszakban amugy is nagyobb számban jelentkezni szokott körösetek mellett még az országsterre urakodott influenzának is legváltozatosabb alakjai oly nagy számban léptek fel, hogy alig maradt ház beteg nélkül, sőt január hónapban igen sok ház egész kórházhoz hasonlított, úgy hogy az erült kór járványos jellege félreismertethetlenné vált. Ezen betegedések tünetei leginkább a légzési — gyérebbe az emésztő szervek hurutjaiban, majd idegbántalmakban nyilvánultak, többször súlyos szövődmenyekkel; a kór minden kor- és nembelet meglepett, és habár utóbántalomképen nem ritkán hosszan tartó gyomorhurutot és rendkívüli elerőtlenedést szült, a betegség letolyása az esetek legnagyobb részében szerencsés volt, mert a megbetegülések nagy számához arányitva a halálozás csekély maradt; a járvány tartama alatt több helyen az iskolák 8—14 napra bezárattak. Február hó elején a körösetek száma rohamosan apadt, és az influenza járvány e hónap második felén megszűnt, mi által a közegészségi állapot ismét javult és március hónapban már teljesen kielégítővé változott.

A leirt járványon kívül december és január hónapban még a tüdőbő is számos esetben képezte gyógykezelés tárgyát, többször súlyos lefolyással; észleltek még egyes helyeken hasi bagymáznak szörványos esetei. Felemlítendőnek tartom, hogy Nagy-Kanizsán a cs. és kir. 48-ik gyalogezrednek gyakorlatra behívott tartalékosai közt október hónapban hasi bagymáz járvány tört ki, mely csakis novemberben hagyott alább, a midőn a póttartalék sok szabadságra bocsátattak, a zászlóalj pedig ideiglenesen Pettauba vonult; az óvó intézkedések úgy a katonai, mint a polgári hatóság

semmisítettem meg. Végre, hosszú, elkeseredett küzdelmek és céltalan kísérletek után beismertem, hogy szellemileg tönkre jutottam. Végrendeletem volt az utolsó mű, a melynek megírására még képesnek éreztem magamat. Reménytelenségemben és kétségbeesésben elhatároztam, hogy a jövő nemzedék okulására leírom gyászos sorsomat, s ime, midőn az alkony óráiban, mely barázdákkal a homlokomon, bánat-öszített fejjel az íróasztalomhoz ültem, tekintetem még egyszer átsiklott a lombhullató fák között s a rajongó Dunára esett, a mely fölött sivitva rohant tova a szél s pihékent kergette a magasban a sápadt hold alatt a felhőfoszlányokat. A közeli sziget zárdaromjai közül áthallatszott hozzám a bagoly méla hahogása s tagjaimban egyszerre melegezt éreztem ismét. Csodás alakok s rémes temetői képek tolongtak kísértetiesen közvetlen közlembbe s a képek közül, ah! kidomborodott ismét az ő alakja. Igen, ő itt van, ő megjelent! A szeszélyes istennő ugyanazon pillanatban szállott le hozzám, a melyben örökre lemondtam a viszontlátásról. Oh áldott pillanat! S aca mily átszellemült, mily halovány. Tagjait tekete bársonyruha fedő Oh értem, ő a kétségbeesés hangulata most s én ujongva igyekszem megragadni s az ajkaimhoz szorítani ruhája szegélyét, de ő — fe kacag, a szegély egy darabját jobb kezemben hagyja s eltűnik, eloszlik, mint a pára és az én szívem. . . .

„A test még meleg;” mondja fölöttem valaki, „de élet már nincs benne. Szívzélhűdés érte.”
„A jobb keze egészen fekete!” mondja fölöttem más valaki.

„Halálküzdelmében felfordította a ténatartót!” feleli az első hang.

„S leöntötte végrendeletét!” fejezi be a másik hang. Az én lelkem pedig azon tudattal száll az ismeretlen tájak felé, hogy lehangulatlajesebb munkám is, a mely halhatatlanná tette volna nevemet, tönkrement. Vajjon érdemes volt — élni.

által azonnal megtétek, a város polgári lakossága, valamint a honvédség a járványtól menten maradt.

A heveny tertőző kórok közül a megye lakossága közt a himlő Szent-Rókuson — roncsoló toroklob Aráeson — a vörheny pedig Bak-Tüttősen öltött járványos jellegét. Himlőben megbetegült 6, kik közül meggyógyult 5, meghalt 1; roncsoló toroklobban megbetegült 10, ezekből gyógyult 9, meghalt 1, ezen két járvány megszűnt. A bak-tüttősi járványtól eddig 22 kóreset merült föl, melyek közül gyógyulással végződött 6, halállal 14, március végén további kezelés alatt maradt 2.

A perlaki és lendvai járásokban uralgó szemcsés köthártyalob járványban szenvedők gyógykezelése az eddigi eljárás szerint pontosan teljesítették, kielégítő eredménnyel; a csáktornyai járásban, hol a múlt év nyarán e kórnak szinte számos esete fedeztetett fel, a gyógykezelés eleinte — mint minden ily alkalommal — a kezdet nehézségei miatt akadályokba ütközött, azonban az elsőfoku hatóság utasított, hogy a felsőbb helyről szigorú rendeletek szem előtt tartásával a gyógykezelést az előirt mód szerint lelkiismeretes pontossággal teljesíttesse és ellenőrizze.

Az 1889. évi védhimlő oltás 40 oltási kerületben 37 oltóorvos által teljesített; beoltatott összesen 13,970 gyermek, ezekből jó sikerrel 13,794; összehasonlítván ez eredményt az 1888. évi eredménnyel, a midőn 14,638 gyermek s köztük 14,537 jó eredménnyel oltatott, kitűnik, hogy 1889-ben 668-cal kevesebb a beoltottak száma. Ujraoltatott a múlt évben 7615, jó sikerrel 7575, 1888-ban 13,470 egyéneket teljesített az újraoltás, az elmúlt évben tehát 8555-tel kevesebb.

Bonevizsgálat összesen 58 esetben teljesített, és pedig 28-szor törvényszéki megbízatás folytán, 30-szor pedig rendőri tekintetből. A halál legközelebbi okai voltak a törvényszéki boncolatoknál: agyrázódás 5, agyszélhűdés 3, elvérzés 8, hashártyalob 4, fulladás 1, szívzélhűdés 1, gyomorlob 2, gennyvér 1, idelelen szülött 1, méhrepedés 1, úszók 1; a rendőrieknél: agyguta 5, agyvérzés 1, elvérzés 5, fulladás 6, szívzélhűdés 5, gyomorlob 2, tüdőhűdés 2, mellhártyalob 1, aszkór 1, bélihurut 1, tüdőgümő 1.

Külső hullaszemle rendőri tekintetből 55 esetben történt; súlyos testi sértés bejelentett 38.

Öngyilkosságot 20 egyén követett el, kik közül 8 magát agyonlőtte, 2 vízbe ugrott, 3 nyakát átmetszve elvérzett, 1 fospor odatott ivott, 6 pedig önfelakasztással vetett végett életének.

Véletlen szerencsétlenség általi halálnak 41 egyén esett áldozatává, és pedig: különféle tüvész alkalmával elégett 10, vízbefult 9, szekér által elgázoltatott 5, fáról leesve agyrázódást szenvedett 2, leomló föld alá temetett 3, szengőzben megült 3, megfagyott 3, vasuti kocsi által összezuzatott 2, kék festékkel telt kádba fult 1, pálinka égetéskor megült 1, forró lugba fult 1, véletlenül az ajtó kilnesre akasztva fult meg 1.

Elmekórnak 16 esete lett hivatalos beavatkozás tárgya, ezek közül 8 esetben a beteg tébolydába szállítottatott, 4 beteg kórházi megfigyelésbe vétetett, 3 mint esendes örült házi gondozás alatt hagyott, 1 esetben pedig a beteg a roham alatt meghalt.

Veszetség gyanújában volt eb által 4 egyén maradt meg, az illetők azonnal gyógykezelés alá vétetvén, ez ideig egészségesek.

Jelentéseimnek a közegészségügyet tárgyozó része kiegészítésül van szerencsém a vármegyei népesedési mozgalom adatait mult évi szeptember hó 1-től folyó évi március hó végéig terjedő időszakra nézve, a lelkészi kimutatások alapján, következőkben előterjeszteni:

	Született	Meghalt	Szaporodás
Z.-Egerszeg r. tan. városban	146	98	48
Nagy-Kanizsa r. tan. "	435	365	70
Tapolcai főtisztviselői járás	1045	804	241
Sümei " "	660	399	261
Szent-Gróthi " "	608	400	208
Keszthelyi " "	604	347	257
Kanizsai " "	873	547	326
Pacsai " "	793	485	308
Zala-Egerszegi " "	756	483	273
Novai " "	498	324	174
Alsó-Lendvai " "	976	672	304
Letenyi " "	734	517	217
Perlaki " "	874	615	259
Csáktornyai " "	963	619	344
Összesen:	9965	6675	3290

A hasznos háziállatok egészségügyi állapota, a ragadós száj és körömtyűs kivételével, mely is a vármegye 2 községében áll fent, jónak mondható.

A tennálló megyei szabályrendelet értelmében az apaállatok megvizsgáltattak.

A szarvasmarha és sertés tenyésztés e-nelés: céljából alakított megyei központi bizottság folyó évi március hó 25-én tartott ülésében tárgyalás alá vette a vizsgáló bizottságok által benyújtott jegyzőkönyveket és tapasztalta, hogy a tapolcai járásban 3, a sümeiben 3, a keszthelyiben 3, a szent-gróthban 4, a kanizsiban 11, a pacsiban 5, a zala-egerszegiben 25, a novaiban 5, a letenyiben 27, a perlakiban 76, a csáktornyaiban 59, azaz összesen 221 bika hiányzik.

A mult évi 296 bika hiánnyal arányosítva javulás mutatkozik.

Ezen bika szükségletnek magán uton leendő beszerzését 5394. n. 890. számú felhívással elrendeltem, s az összes jelentések beérkezése után a további intézkedések megtétele végett a fent megnevezett bizottságot azonnal összehívom.

A vármegye területén 31 fedeztetési állomáson 85 állami mén van elhelyezve.

A 1890 ik évi fedezésre bejelentett magán mén megvizsgáltatván, a tapolcai járásban 2, a sümeiben 1, a szent-gróthban 2, a keszthelyiben 1, a kanizsiban 5, a novaiban 4, a lendvaiban 21, a letenyiben 6, a perlakiban 12, a csáktornyaiban 8 lett tenyész igazolvánnyal ellátva.

A hasznos háziállatok járlati és kereskedelmi forgalmát illetőleg tisztelettel jelentem, hogy a múlt évi szeptember hó 1 től folyó évi március hó végéig a központból kiadott 103,517 drb 5 kros, 30,043 drb 3 kros marha járlati uralp, melykért 6077 frt 14 kr. bélyegilleték szolgáltatott át a m. kir. adóhivatalnak.

Szinészet.

Szinészeinknek a lefolyt hét sem igen volt kedvező. Csupán vasárnap és kedden volt nagyobb számú közönség, legfőképpen pedig kedden, midőn az „Uj házi ur” előadása alkalmával a színház zsufolóság meglett.

Ezt az újdonságnak kell tulajdonítanunk s nem kételkedünk a felett, hogy ha a társulat az előkészületen levő újdonságokat előadja, hasonló telt háza lesz.

Szombaton (19-én) *A suhanc* operett került színre. *Erdélyi Margit* (Józsi) szép éneke és eleven játékkal tapsot aratott; *Korcsok Vilma* (Eliz) helyesen játszott; *Moory* (Bizot) kitünően alakított szerepében többször keltezték élénk derűtséget; *Máray* (Emil) szerepét jól adta; *Mooryné* (ösv. Meunierné) a gyengédszívű nagy adta; *Jeszenszky* (Durand) a szerelmes fűszerárut, *Bessenyey* (Moren) az agg tábornokot jól személyesítették.

Vasárnap (20-án) Csiky „Szökött asszony” hatóságos népszínművet adták. Az előadást teljesen sikerültek mondhatjuk. A szereplők mindegyike jól megállta helyét. *Erdélyi Margit* Klárit hatóságos s a közönség tapsai közt adta; *Jeszenszky* Boglár Bálint szerepében a csavargót oly élethű alakításban mutatta be, hogy többször nyílt jelenetben is megtapsolták; *Hevesy* (Kapor) a zsugori tőkepönczest, *Moory* (Kapor Miksa) az izgékony természetű borbélyt, *Máray* a csendbízost, *Bessenyey* a zugprókátort helyesen személyesítették.

Hétfőn (21-én) *Don Caesar de Bazán* vigjátékot adták. Közönség igen csekély számban. Ennek a hatása azután meglátszott a szereplőkön. Az előadás nagyon vontatottan ment, egyesek nem egyszer akadoztak szerepeikben, minek folytán e különben klasszikus vigjáték csekély hatással volt a közönségre.

Kedden (22-én) „Az új házi ur” 5 felvonásos bohózat került színre telt ház mellett. A darab gazdag kacagató jelenetekben s elejétől kezdve egész végig lekötö a közönség figyelmét és érdeklődését, mit elősegített az összevágó előadás. *Moory* (Blondo) a borbélyból lett gazdag háztulajdonost, *Máray* a feleségétől minden aron való törekvő végrehajtót, *Jeszenszky* az ábrándos irodaigazgatót, *Bessenyey* a volt ezredest, *Hevesy* az olasz tenoristát helyes és gondos alakításban mutatták be; *Nagy Ida* nagyvilági hölgy szerepét helyesen oldotta meg.

Szerdán (23-án) közkívánatra csekély számú közönség részvéte mellett „Suhanc” operettet adták ugyan azon szereposztással, mint szombaton.

Csütörtökön (24-én) „Felső Klári” énekes népszínművet adták. Mult évben a fehérvári társulat is acta itt e darabot, azonban minden haborás nélkül elmondhatjuk, hogy nem oly sikerrel, mint most láttuk. Ki kell emelnünk különösen *Máray*-t, ki Viola szerepét oly bensőséggel, közvetlenséggel és melegséggel adta, hogy a közönséget egészen magával ragadta. A közönség nem is késett szünni nem akaró tapsokban kifejezést adni elismerésének. *Erdélyi Margit* (Felső Klári) érzéssel játszott, *Máray* (Fátyol Ferkó) szerepében teljesen megállta helyét; *Jeszenszky* (Aba András) helyesen alakított; *Moory* (Istók) szerepét kitünően adta; *Mooryné* (ösv. Aba Györgyné), *Nagy Irma* (Felső Katica), *Bessenyey* (Tenger Ádám), *Dunai* (Csik Vendel), *Várady Józsefné* (Rökkáné) jól betöltötték szerepüket.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Gyászhir. Mélyen megdöbbenette Keszthely város összes lakosságát hétfőn, f. hó 21-én d. u. 6 órákban azon hír, hogy *Farkas Miklós*, a keszthelyi kir. kath. gymnasium érdemű igazgatója, váratlanul, hirtelen meghalt. Az erőteljes férfiú a husvétii szünidők óta betegeskedett ugyan s utóbbi időben baja komoly fordulatot vett, mind emellett katasztrófára gondolni sem lehetett. A beteg Budapestre készült gyógykezelésre, csak öcsését várta, ki elkísérte. Hétfőn délután személyesen átszámolt a „Társaskör” vagyonával, mire hirtelen rosszul lett s szívszélhűdés kioltá életét. A megboldogult Pápa születt 1840-ben. A premontrei rendbe 1862-ben lépett be s már 1865-ben a keszthelyi gymnasiumban a tanári pályára lépett. Áldozó pappá 1867-ben szenteltetett s Keszthelyen mondott új misét. A rend prépostsága Keszthelyről a szombathelyi gymnasiumhoz helyezte át, ott működési ideje alatt a budapesti egyetemen tanári oklevelet szerzett. 1884-ben ismét Keszthelyre tért tanárkodni s dr. Lipp Vilmos igazgató halálával 1887-ben igazgatója lett azon intézetnek, hol tanárkodni kezdett. Úgy tanár, mint igazgatói minőségében példányszerű ügybuzgalommal és szakértelemmel, tapintatos békeszeretettel működött. Legfőbb vágyát, ambícióját képezte a vezetésére bizott intézetnek virágzása, gymnasiummá való kiegészítése. E körül sokat buzgókodott. Fájdalom, fáradozásának gyümölcsét nem láthatta. Már beteg volt, mikor híre jött, hogy a keszthelyi gymnasium kiegészítésére a vallás- és közoktatásügyi miniszter a jövő 1891. évi állami költségvetésbe felveszi a kívánt összeget. A megboldogult, polgártársai bizalmából, Zalamegye köz-törvényhatósági bizottságának, Keszthely város képviselő testületének és községi iskolásközének tagja, utóbbinak alelnöke volt; a keszthelyi „Társaskör”-t és „Korcsolyázó egyesület”-et ő teremtette meg s mindkét egyesületnek mindvégig lelkes vezetője volt. Halálhírére azonnal kitűzték a fekete zászlót a gymnasium, a községi elemi iskola, a városház, gazdasági tanintézet, a társaskör és plebánia épületeire. Gyászvatalára a gymnasiumi tanári kar, a gymn. tanuló ifjuság, Keszthely város, a társaskör, a szombathelyi gymnasiumi tanári kar, a rokonság s mások helyeztek szebbnél szebb koszorúkat. A boldogult lelkiüdvéért az engesztelő szent-mise áldozatok

f. hó 23-án 9 órák mutattattak be. A temetés ugyanaz nap d. u. 5 órák ment végbe. A csornai házat Fábry Pál és Rezsőfy György, a szombathelyi gymnasiumot Kóthaly Vidor igazgató és Csuday Jenő tanár képviselte a temetésen; a vidékből az összes papság jelen volt. Megjelentek a nagy számú közönségen kívül a temetésen: Keszthely város képviselő testülete, a kir. járásbíró és közig. bíróság, a honv. tisztikar, a tanintézetek tanárai, tanítói és a tanuló ifjuság, az önk. tűzoltó-testület stb. A temetési szertartást fényes segédlettel dr. Dunst Ferenc apát végző infulával. Egy negyed 6 órák megindult a menet a premontrei társház elől a Szent-Miklósról nevezett sírkertbe, hol örök nyugalomba helyeztetett. Nyugodjék békében! — A csorna-premontrei rnd a következő gyászjelentést bocsátotta ki: „A csorna-premontrei kanonok-rend keszthelyi társ házában tagjai fájdalomtel szívvel jelentik, szeretve tisztelt házfőnökük és rendtársuk főúsztelendő Farkas Miklós gyümnasiumi igazgató, megyebizottsági tag, városi képviselő és az iskolásköz alelnökének f. hó 21-én délután 5 és 3/4 órák, életének 50-ik, áldozó papságának 23 ik évében, szívszélhűdés következtében hirtelen történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak hűlt tetemei folyó hó 23-án délután 5 órák fog a Szent-Miklósról nevezett temetőben örök nyugalomra helyeztetni, az engesztelő szent-mise áldozat pedig ugyanazon napon délelőtt 9 órák fog a plebánia templomban az Urnak bemutatni. Keszthely, 1890. ápril hó 21-én. Áldás és béke lengjen porai fölött!”

A megyei állandó valisztmány f. hó 17-én tartott ülésén megvizsgálta az 1889. évi megyei házi pénztári, uttantartási, betegápolási, katonabeszámolásai, közigazgatási főház, erészeti- és meteralap zárszámadásokat, továbbá a Zalavármegyei gyámpénztári, valamint Zala-Egerszeg és Nagy-Kanisza rendezett tanácsú városok gyámpénztári számadásait s azokat helyeseknek találván, a májusi közgyűlésnek elfogadás végett ajánlja E számadások a közgyűlésig megtekinthetők a megyei másod aljegyzői irodában.

Meghívó. A zala-egerszegi tanítói járáskör tavaszi közgyűlését május hó 8-án d. e. 9 órák Szepteken az iskola helyiségében fogja megtartani, melyre a rendes és pártoló tagok, valamint a tanügy iránt érdeklődők is tisztelettel meghívottak. A közgyűlés tárgyai: 1. Sárosváry József helybeli tanító gyakorlati tanítása: „A közönséges törtek ismertetése a IV-ik osztályban.” 2. Bódy József zala-egerszegi polgári és középkereskedelmi iskolai tanár értekezése: „Az Eötvös-alap ügyének rendezéséről.” 3. Novák Mihály andráshidai tanító felolvasása: „Az állami szakszerű tanfelügyelet szervezése, tekintettel a néptanítók előléptetésére.” 4. Kovács György a-nemes-apátii tanító értekezése: „A tanítói állás biztosítása s a tanítók szolgálati viszonyainak szabályozása (szolgálati ragmatika), különös tekintettel a tanítói oklevél értékre.” 5. Folyó ügyek s indítványok. Zala-Egerszeg, 1890. ápril 24-én. Kiss Dénes, járáskör elnök.

Gyászhir. Vettük a következő gyászjelentést: Szigethy Elemér és Szigethy Elvira maguk, valamint a sző esküvői rokonság nevében mely fájdalomtel megtört szívvel jelentik felejtethetetlen jó atyjunknak és rokonuknak Szigethy Sándor kir. törvényszéki irodatisztnak f. évi ápril hó 26-án reggeli 2 órák, hosszas szenvedés után élte 58 ik évében történt gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványai f. évi ápril hó 27-én délután 5 órák fog a zala-egerszegi sírkertben örök nyugalomra tetetni; — az engesztelő szent mise áldozat pedig f. évi ápril hó 28-án d. e. 1/28 órák fog a róm. kath. templomban a Mindenhatóknak bemutatni. Áldás és béke lengjen drága hamvai felett!

Zene-proba. Schleininger Ernestszin helybeli zenetanító növendékeivel az Óvoda javára zeneproba estélyét f. hó 19-én az „Arany Bány” kaszinói helyiségében szép számú közönség jelenlétében tartotta meg. A növendékek a programmba felvett darabokat jól eljátszották. A próbát táncnak kellett volna követni, de táncosok hiányában csak rövid ideig tartott a tánc. A jótékony célra az estélyen felülizettek: dr. Mangin Károly 3 frtot, Skublies Zsigmondé, Balaton József, Willert N., dr. Hány István, Schleininger Cornél, dr. Sürgeóth Miklós 2—2 frtot, Skublies Imre 1 frt 60 kr., Ösv. Tahy Rozália, Schütz Sándor, Lóskay Jeromos, Szabó Samu, Klossovszky Ernő 1—1 frtot, N. N., 85 krt, Vízgy Gyula, N. N., Weinberger Jakab 50—50 krt, N. N., 05 krt., összesen 24 frt. Jegyek után befolyt 108 frt 60 krt., a bevételék összege 132 frt 60 krt., melyből a 78 frt 85 kr. kiadást levonván, maradt tiszta jövedelem 53 frt 65 kr., mely az óvoda alap javára beszolgáltatott. Az óvoda elnöksége ezen összeg szíves átadásáért ez uton mond halás köszönetet.

Gyászhir. Vettük a következő gyászjelentést. „Österreicher Sándor saját és gyermekei Natália dr. Viola Ödönne, Berta, Samu, Rezsín, Adolf, Ödön és Gyula ugy az összes rokonság nevében szomorodott szívvel jelenti felejtethetetlen drága nevének Österreicher Sándorné szül. Rosenthal Etelkának f. évi ápril hó 22-én reggeli 6 órák, élte 53-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hűlt tetemei f. évi ápril 23-án délután 3 órák fog a róm. nyugalomra helyeztetni Zala Egerszegben, 1890. évi ápril hó 22-én. Áldás és béke hamvaira.

Jutalomjáték. *Moory Sándor* a szintársulat ügyes rendezője és kitünő komikus, szerdán vagyis f. hó 30-án tartja jutalomjátékát „Fiam nagyon ostoba” című kitünő szatyrá vigjátékkal. Ajánljuk őt, mint a társulat egyik legtehetségesebb és legbuzgóbb tagját a közönség figyelmébe és pártfogásába.

Búcsú ismerőseimről. Sümegh város t. közönségének azon része, melynél az idő rövidsége miatt nem lehettem szerencsés személyesen búcsúztatni titelemet, meghívom, fogadja ezen uton szívélyes búcsúmat. Pacsa, 1890. április 23-án Dr. Frommer József járásorvos.

Hymen. F. hó 23-án vette oltárhoz Sümeghen *Szlávicsek Béla* szolnoki állami postatiszt *Jenvey Cornélia* kisasszonyt, dr. Jenvey Géza sümeghi ügyvéd ked-

ves nővérét. A násznagyi tisztet Szelyely Gusztáv püspöki urodalmi számtartó s a menyasszony fivére teljesítették.

Diszes esküvő. Bóry Imre, keszthelyi közs. isk. tanító, folyó hó 21-én tartá esküvőjét Illy Emma k. a., ottani tanítónővel. Ezen alkalmából a keszthelyi tanító-testület szép jelét adta kartársi szeretetének. Az esküvőn nemcsak hogy testületileg megjelent, hanem elvezette a templomba az összes tanuló sereget, hogy ezek is tanui legyenek tanítójuk, illetve tanítónőjük örömmünnepeinek; aztán 40 fehérruhás tanulóleánya virággal hinté meg a templomban azon utat, melyen az ifjú pár a nászkisérrettel együtt be- és kivonult. Az esketési szertartást Kriszt Jenő segédlelkész, hitoktató végző, ki esketés után remek beszédet intézett az új házaspárhoz. Az esketésnél mint tanuk szerepeltek: dr. Csanády Gusztáv iskolaszéki elnök és Illy József polg. isk. tanár, a menyasszony testvérbátyja. — Ugyanaz napon és helyen egész esendben, reggel 6 órák, esküdtek egymásnak örök hűséget Szegeleth Mihály akai bérlő és Steffanics Mariska k. a., kik esküvő után azonnal Akára utaztak.

Sümeghről írjak, hogy Balog Árpád szintársulata Sümeghen változatos műsor és összevágó előadásaival élvezetes estéket szerez a közönségnek, „A királyfogás”, „Nebántsvirág”, „A Nani”, „Az árendás zsidó” — mind jól sikerültek. Balog Árpádné a színpadon otthoniasság, operettben biztos énekeivel, Monori nemcsak kitünő szerephez alkalmazott alakítás, de sikeres modorával is, Szepesiné a minta mama, Balog Árpád jellem szerepekben, sőt legutóbb Marosi J. (Száli) az árendás zsidó felesége is, helyen volt; a közönség tetszését élénken szokta nyilvánítani. K. Molnár Vilma újonan szerződött tag könnyű modora, naiv, kellemes hangsúlyozásával kiváló tetszésben részesült. A szintársulat, bérletét lejátszván, még néhány előadás után Z.-Szent-Gróthra távozik körünkől.

Jegyzői szigorlat. Május hó 9. és 10-én jegyzői szigorlat tartatik, melyre ez ideig ötlen jelentkeztek.

Vasut Balaton-Füredig. „Veszprémi Közlöny” lap-társunk írja, hogy Tolnay Lajos országgyűlési képviselő, az államvasutak volt igazgatója, Veszprémben időzött s onnan Balaton-Füredre ment Freystedter megbízott ügyvédjével együtt a Veszprémtől Keszthelyig a Balaton partján vezetendő vasutvonal bejárása ügyében.

Olaciganyok gazdalkodása. Nagy-Lengyelből vész-szik a következő tudósítást: „Folyó hó 22-én érkezett határunkban egy tiz sátoralja ugynevezett kolompárci gányhad nem tudom hány pár lóval és mennyi szekérel. Mint éhes és mérges darazsok rögtön ellepték a falut, követelve, szemtelenkedve és erőszakoskodva mindenütt Nyole-tiz tagból álló erőteljes marcona férficsapat, fehérréppel rohant meg egyszerre egy-egy házat és ez egész napon át így ment minden negyed órában, még alkonyat felé sem akartak a községből tanyájukra távozni. Egy uri háznál bár apránként 20 kr. osztattot ki nekik — a házőrző kutyát, *világos nappal megégették*, a teljesen ép egészséges eb a cigányok távozása után 10—15 perere kinosan eldögült; gyomrában a cigányoktól vetett kenyér találatot, de hogy mivel volt keverve azt nem lehetett fölismerni. Egy másik uri háznál egy cigányasszony, ki — a több kielégített zsaroló után — csak egy kreárt kapott, gunyosan röhögve és szemtelenül tenyegve ezt mondta: „ezen a krajcáron majd veszek gyűjtőt, aztán, akár száz majorságnak is beadom!” Ha uriházaknál így mertek garázdálkodni a polgárházaknál nem tudom mennyire szemtelenkedtek. Es ezen ellenséges megszállás így tartott a megtelepedésre engedett 24 órán túl is, a község érdemes birája semmi kedvet sem mutatott — a megintepellás dacára is — őket tovább utasítani. A faluban maguk zsarolnak nappal, lovaik pedig a vetést pusztították őjel. — Oh magas kormány és tekintetes vármegye! ily gaz hordák zaklatásaitól mikor leszünk már megszabadítva?”

Tűz volt Szent-György napján Bessenyőben. A tűz este 9 óra után ütött ki Fahnér földbírtokos cselédházában. A tűz továbbterjedését sikerült megakadályozniok, miben nagy segítségére volt az újonnan szervezett tűzoltóság és a legközelebb beszerzett fecskendő, azonban a szegény cselédnének mindene bennégett; mivel az épület padlása lesározva nem volt, ami elég gondatlanságra mutat. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

Veszett eb. Csehi községben a napokban veszett eb kóborolt, mely okból a járási főszolgabíró a falubeli kutyák lelövetését rendelte el. Sümeghen óvó intézkedésből a kutyákat nem szabad az utcára eresztetni.

Zala-egerszegi Weisz Jónás unokaöccse cég ajánlja a nagyérdemű közönségnek a *legjobb szőlőkötő sáskák kilóját 52 krajcárért*; továbbá megérkeztek nála *mindenféle friss töltésű aspányvizek*, melyeket az idén, főképpen pedig a *Mohai Agnes vizek*, sokkal olcsóbban fogja számítani, mint eddig. Ugyanezen alkalommal még ajánlja a *Regedei vizek*, mely viznek *egyedüli forrástárosa*.

A maga-magát örökké megifjító természet! A vér egész éven át, a föl nem használható anyagokból folyvást váladékokat készít, a melyek ha idejkorán nem távolíttatnak el a testből, különféle súlyos betegségeket okozhatnak. Tavaszkor és ősszel van az arra való helyes idő, hogy az év folytán testünkben lerakódott fölösleges és az egyes szervek (epe és nyálka) szabályos, a testet nem rongáló, tisztító kurával eltávolítsuk s ezáltal más súlyos bajoknak, melyek ez anyag lerakódásából könnyen keletkeznek, elejét vegyük. Nemcsak azoknak, kik emésztési zavarokban, székrekedésben, kólikában, bőrkiütésekben, vértorlásban, szédülésben, a tagok elszibbadásában, hypochondriában, hystériában, aranyérbén, gyomor-, máj- és bélbajokban stb. szenvednek, hanem az egészségeseknek vagy a magokat egészségesebbeknek hívóknak is sürgősen ajánlanunk kell: hogy azt a drága, piros életnedvet igyekezzenek a maga teljes tisztaságában és működésének erejében célszerű és szabályosan használni kurával fontartani. Erre nézve, mint legjelesebb szert, a Brandt Richard gyógyszerész-féle svájci labdacsokat, melyeket legtekinélyesebb orvosaink

is, úgy kitűnő hatásuk, mint teljesen ártalmatlan voltuknál fogva, melegen ajánlanak, — a legjobb akaratú s meggyőződéssel javasoljuk mindenkinek. Kapható a gyógyszerárakban, egy doboz ára 70 kr., de a vételkor vigyáznunk kell, ne hogy értéktelen utánzatot kapjunk.

Weise Seidenstoffe von 60 kr.

bis fl. 11.45 p. Meter — glatt und gemustert (ca. 150 versch. Qual.) — vers. roben und stückweise porto und zollfrei das Fabrik-Dépót. **G. Hennberg** (K. u. K. Hoflieferant), Zürich Muster umgebend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

969 tk. 1890.

Arverési hirdetemény.

A zalaegerszegi kir. trvszék mint tki hatóság közhírré teszi, hogy a **sümei takarékpénztár** végrehajtónak **Kontor Zsigmond** és **Nagy Mária** végrehajtást szenvedő elleni 78 frt tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. trvszék területén levő, Zalabér község határában fekvő, a zalabéri 336. sz. tjkvben Kontor Zsigmond és neje Nagy Mária tulajdonul felvett 952. hrsz. a ingatlanra 35 frtban, a 980. hrsz. alatti ingatlanra 68 frtban, a 985. hrsz. a ingatlanra 134 frtban, a 991. hrsz. a ingatlanra 36 frtban, a 992. hrsz. a ingatlanra 15 frtban, és a 999. hrsz. a ingatlanra 148 frtban, továbbá a zalabéri 337. sz. tjkvben foglalt s ugyanazok nevében álló 953. hrsz. a ingatlanra 112 frtban, a 979. hrsz. a ingatlanra 84 frtban, a 986. hrsz. a ingatlanra 128 frtban, a 990. hrsz. a ingatlanra 32 frtban és az 1000. hrsz. a ingatlanra 78 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1890. évi június hó 24-ik napján d. e. 10 órakor** Zalabér községben a község bíró házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becserának 10% -át vagyis 3 frt 50 krt, 6 frt 80 krt, 13 frt 40 krt, 3 frt 60 krt, 1 frt 50 krt, 14 frt 80 krt, 11 frt 20 krt, 8 frt 40 krt, 12 frt 80 krt, 3 frt 20 krt és 7 frt 80 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Z.-Egerszeg, 1890. évi március hó 12-ik napján.
A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Ültetésre előkészített szemzett rózsafák,

továbbá virágeserepekben különféle

begoniák, pelargóniák, vaniliák stb.

minden pénteki hetivásáron az egerszegi piacon eladatnak.

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, hogy helyben szüleim házában (Fehérképi utcában)

szobafestő és mázoló üzletet nyitottam.

Elvállalok mindennemű szoba festő, mázoló munkát, címtáblák írását, valamint e szakmába vágó javításokat, a lehető legolcsóbb áron, jól és tisztá kivitelben s fő törekvésem leszen a n. é. közönség izlésének és megelégedésének teljes mértékben megfelelni.

A n. é. közönség nagybecsü támogatásába magamat ajánlom.

Zala-Egerszeg.

Ifj. Hajgató Ferenc
szobafestő.

719/1890.

Arverési hirdetemény.

A sümei kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **sümei takarékpénztár** végrehajtónak **Bencsik János** végrehajtást szenvedő elleni 300 frt tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a sümei kir. jbiróság területén levő, Szent-Gróth város községben fekvő, a szent-gróth városi 56. számú tjkvben 62. hrsz. alatt foglalt ingatlanok Bencsik Jánost birtok közösségben illető fele részére 325 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1890. évi június hó 10-ik napjának d. e. 10 órakor** Szent-Gróth város község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becserának 10% -át vagyis 32 frt 50 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. szám alatti kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Sümege, 1890. évi március hó 12-ik napján.

A kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság.
Rutich
kir. aljbiró.

A ki nem tudja,
hogy a sok hirdett gyógyszer közül melyik felel meg leginkább betegségének, az kérje azonnal levelező-lapon **Richter kiadóintézetétől Liposében**, a képekkel ellátott „**A Betegbarát**” című könyvecskét. A hozzá nyomtatott hálaátok bizonyítják, hogy a művecskében foglalt jó tanácsok követése által, nem csak ezren-meg-ezren elkerülték a haszontalan pénzkidrást, hanem még a **vágyva-vágyott gyógyulást** is hamar megtalálták. A könyv **ingyen** küldetik meg.

Hirdetés.

Alulírott közbirtokossági gondnok részéről közhírré tétetik, hogy az andráshidai nemesi közbirtokosság tulajdonát képező

korcsma ház

a hozzá tartozó épületekkel, belsőség és réttel, melyek Andráshida községben közvetlen a posta ut mellett léteznek **f. 1890. évi május hó 4-én délután 4 órakor** a helyszínen tartandó nyilvános árverésen örökben el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy a birtokosság határozata folytán a kocsmához tatózó rét birtok elkülönítve fog elárvereztetni, továbbá megérintetik azis, hogy az árverésnek csak az esetben fog érvény szereztetni, ha az illető árverezők a fentebb jelzett két rendbeli ingatlanokért 4000 frtot, beigérnek.

Kelt Andráshidán, ápril 19-én.

U. p. Zala-Egerszeg.

Németh Sándor
közbirtokossági gondnok.

Horváth Miklós Z.-Egerszeg.
Keil Alajos-féle
Padlózat-fény máz
(Clasur)
Bécsből.
legkíméletesebb mázó-szer paladló számára 1 nagy palack ára 1 frt 35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.
Viaszk-kenőcs
eg-obb és leggyorsabb beeresztő szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr. mindenkor kapható!

Horváth Miklósnál, Zala-Egerszeg.
Megrendelések oly helyekről, hol raktár nincs, Keil Alajos g. ár. rakatába (Bécs, Resselgasse 5.) intézendők. Ára egy öt kilit esomaznak 6 frt o. e.
IV. Resselgasse 5.

192 tk. 1890.

Arverési hirdetemény.

A sümei kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Tavaszi István** és társai végrehajtónak **Marth Ignac** és neje **Varga Erzsébeth** végrehajtást szenvedők elleni 162 frt, 181 frt, és 8 frt tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a sümei kir. jbiróság területén levő, Szt-Gróth városban fekvő, a szent-gróthi 58. sz. tjkvben 66. hrsz. alatt végrehajtást szenvedettek tulajdonul felvett ingatlanra 1155 frtban, a csáfordi 784. sz. tjkvben 507. hrsz. alatt ugyanazok tulajdonul felvett ingatlanra 177 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1890. évi június hó 16-ik napjának d. e. 10 órakor** s illetve **Csafordon fekvő ingatlan d. után 3 órakor** a község házában megartandó árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becserának 10% -át vagyis 115 frt 50 krt s illetve 7 frt 70 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. év november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Sümege, 1890. évi február hó 28-án.

A kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

Rutich
kir. aljbiró.

Legjobb asztali- és üdítő-ital.
Hazánk legkedveltebb
savanyuvize
ÁGNES FORRÁS
A MOHAI
egyelmeve dr. LÉNGYEL BÉLA egyetemi tanár ur által.
Ö lénsége József főherceg asztalán rendszer itall szolgál.

Mindazon tisztelt fogyasztóknak, kik ezen ásványvizet akár horral, győzőzéló kora, vagy tisztán mint asztalvizet előszeretettel használják, kérjük azt rövidítve

ÁGNES
forrás néven kiszolgáltatni. A nagyérdemű közönségnek ásványvizet szives jóindulattal ajánlva, maradtunk teljes tisztelettel az **ÁGNES** s. r. rás kutkzelettsége Mo. An.

Ajánlva a bel- és külföld számos orvosi tekintélyei által főleg a télegest, emésztésszervek hurutos bántalmánál, házasosan gyógyítja a Rhachitis, görvélly, vese- és köszvényhajtást, ép úgy használható a tagok esztos bajánál, gyermeknevel meggátolja a túlságos gyomor-savanyú képződést s főközbe az idegrendszer tevékenységét. Gazdag szénsav tartalmu folyótezen illító savanyuvizet legkellemesebb ízűvel bir s borral használva igen nagy keletnek örvend.

Friss töltésben az ország minden gyógyszerárában, luszkerkeskedésében és vendégijében kapható — Országos főraktár:
ÉDESKUTY L., Budapest, Erzsébet-ter 8. szám.

Künnö szolgáltató tess az emesztési zavartoknál.
Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend

15823

257
257

Rövid hasznalat után megbecsülhetlen mint fogtisztító szer.

Uj amerikai
Fogak szépsége | **GLICERIN-FOG-CRÈME**
(hatóságilag megvizsgált)

KALODONT

F. A. Sarg's Sohn és Ta
cs. kir. udvari szállítók Bécsben.

Kapható a gyógyszerárakban és illatszerek kereskedésében, 1 drb. 35 kr. Zala-Egerszegen: Rosenthal Ignác és fia, Weisz Jónás unokaöccse, Ritche Gyula és Boshán Emi urak kereskedésében.

3123 tkv. 1889.

Arverési hirdetmény.

A tapolcai kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a monoszlói ev. ref. egyház képviselőjében **Varga János** gondnok végrehajtható **Zsebeházy Sándor** végrehajtást szenvedő elleni 115 frt tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zala-egerszegi kir. törvényszék (a tapolcai kir. járásbíró) területén fekvő, a monoszlói 57. tkvben 2893. és 726. hrsz. a. felvett ingatlanokból Zsebeházy Sándor illető 1/3 ad részbeni jutalékra és minthogy ezen ingatlanok kikiáltási ára 200 frtot, s illetve 500 frtot meg nem haladja, az 1881. 60. t.-c. 156. § a alapján azoknak Zsebeházy Lidiát Zsebeházy Juliánna férj. Kun Lászlónét illető 1/3-1/3 részbeni jutalékára is, tehát azon ingatlanokra egészben és pedig a 2893. hrsz. a. felvett gyeplőre 69 frtban, a 726. hrsz. a. felvett ház és belsőre 160 frtban, továbbá a monoszlói 59. tkvben 73. hrsz. a. Zsebeházy Sándor nevében álló kertre 10 frtban, azután a monoszlói 713. tkvben 1-5 sorz. a. felvett, jelenleg Csekő Béni tulajdonát képező ingatlanokra, de ezekre csak a fenti tőke és kamatai erejéig és pedig a 386. hrsz. alatti kertre 5 frtban, a 658. hrsz. a. rétre 16 frtban, az 1612. hrsz. a. rétre 21 frtban, a 2148. hrsz. a. szántóra 17 frtban, a 3274. hrsz. szántóra 19 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi június hó 23-ik napján délelőtt 10 órakor Monoszló község házában megtartandó

nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 171. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tapolezán, 1889. október 29.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóságnál.

Strausz
kir. aljárásbíró.

4520 tkvi. 1889. szám.

Arverési hirdetmény.

A tapolcai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. **Böszén Jánosné** szül. **Nusal Teréz** végrehajtható **Antal Lajos** végrehajtást szenvedő elleni 80 frt tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zala-egerszegi kir. törvény-

szék (a tapolcai kir. járásbíró) területén fekvő, a a kapolcsi 479. sz. tkvben 7-10. sorz. a. Antal Lajos tulajdonát felvett ingatlanokra és pedig a 813. hrsz. szántóföldre 99 frtban, — a 913. hrsz. a. szántóföldre 648 frtban, az 1084 hrsz. rétre 237 frtban s végül az 1519. hrsz. erdőre 253 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi június hó 24-ik napján d. e. 10 órakor Kaposcs község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi 60. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-c. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Tapoleza, 1889. december 31-én.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.

Előadó eltávozásával

Nádasdy
kir. aljáró.

Radein i savanyúvíz.

Legdúsabb natron-lithion tartalmú savanyúvíz.

Kipróbált gyógyszer **húgysavas betegségekben** (köszvény-, húgykőbetegségben), továbbá minden **gyomor, vese, hólyagbetegségben, aranyér- és sárgaságban.**

Dr. Garrod, Biswanger, Cantani, Ure kísérletei bebizonyították, hogy a **szénsavas lithion** legnagyobb oldóképes savanyúvízzel a legkikeresebb gyogyeredményt érték el.

Mint üdítő ital vízzel vagy gyümölcszörpökkel s cukorral vegyítve általános kedveltségnek örvend.

A radeini gyógymód savanyúvíz és vasfürdők, fő hatással vannak a köszvény, húgykőbetegségekben, vérszegénység esetén, női betegségekben és elgyengült állapotban stb.

A legjutányosabb árak.

A gyógyfürdőre és a savanyúvízre vonatkozó **prospektust** ingyen küld a

a **fürdőigazgatóság**
Radein. (Stájer).

Raktár: Zala-Egerszegen Fenyvesi Miksa kereskedésénél.